

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 8 (1082) • Чацвер, 6 сакавіка 1975 г. • Цана 2 кап. • Газета выходзіць з 1935 г.

Са святam

ПА УНІВЕРСІТЭТУ

3—5 сакавіна на гістаку праводзіся агляд-конкурсы мастацкай самадзейнасці, у якіх удзельнічалі студэнты усіх курсаў. Жюры ўзначальваў в. а. дэкана А. Г. Кляцкоў.

У гэтыя дні гасцямі ўнівер-

сітэта былі удзельнікі Усесаюзнай нарады лісьменнікаў і крытыкаў «Неумручы подзвіг народа ў Вялікай Айчыннай вайне» сакратар Саюза пісьменнікаў СССР Міхаіл Луконін, народны паэт Беларусі Пімен Панчанка, галоўны рэдактар часопіса «Наш сучасны» Сяргей Вікулаў, паэты Сянебай Каралей і Генадзь Бураўкін, пісьменнік Барыс Васільев і літаратуразнаўца Анатоль Абрамаў.

3 1 сакавіна на ўсёй краіне пачаўся абмен камсамольскіх дакументаў. У гэты дзень новыя члены білеты з профілем У. І. Леніна на воліады атрымалі і лепшыя камсамольцы аддзялення палітэканоміі. З пачаткам абмену камсамольскіх дакументаў моладзь віншавалі камсамолец 40-х гадоў, Герой Саюза, прафесар кафедры гісторыі КПСС Д. П. Жмуроўскі, член-нарашпандэнт АН БССР, прафесар В. Д. Ткачоў, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі 1974 года ў галіне навукі І. А. Малевіч.

НА ЗДЫМКАХ: з віншаваннем выступае В. Д. Ткачоў; вось яны, першыя ўладальнікі новых білетаў. Фота М. Нечыпаранкі.

СВЯТА ЖАНЧЫН ПЛАНЕТЫ

8 Сакавіка — Міжнародны жаночы дзень. У 65-ы раз у гэтым годзе будзе адзначана Міжнародны жаночы дзень 8 Сакавіка — дзень салідарнасці працаўшчыц усёй планеты, іх аб'яднання ў барацьбе за мір і бяспеку народаў, сацыяльны прагрэс, шчасце дзяцей.

У нашай краіне свята гэта даўно ўжо стала ўсеагульным. І з кожнай вясной яго ўсе больш радаснае і светлае, бо з году у год мацнее наша Радзіма, расце ле міжнародны аўтарытэт. А сёлета свята будзе праходзіць напярэдадні 30-годдзя Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне, у якой разам з усімі савецкімі народамі масавы героізм і мужнасць праявілі савецкія жанчыны. Зімаючы, што вобраз жанчыны ў той час стаў сімвалам маці-Радзімы, якая клькала на разгром фашысцкіх орд.

Многае змянілася на зямлі за мінулыя тры дзесяцігоддзі. У доўгай і упартай барацьбе Савецкага Саюза, іншых краін сацыялістычнай сроджыннасці, усіх міралюбівых прагрэсіўных сіл супраць імперыялізму і рэакцыі атрыманы важныя перамогі, па міжнароднай арэне адбыліся пазытыўныя змены, усё больш рашуча усталяваўся ў адносінах паміж краінамі прынцып мірнага суіснавання, з'явіліся рэальныя перспектывы пазаўлення чалавечства ад пагрозы тэрмаядзернай катастрофы.

Немалая заслуга ў гэтым і міжнароднага дэмакратычнага

жаночага руху, адным з першых атрадаў якога з'яўляецца Камітэт савецкіх жанчын, які ўдастоен у 1973 годзе высокай урадавай узнагароды — ордэна Дружбы народаў.

Масавы ўдзел жанчын у класавай барацьбе, у апытымперыялістычным руху, у прыватнасці ў барацьбе за мір, з'яўляецца важнай рысай нашай эпохі. Палітычная і сацыяльная актывізацыя жанчын істотна паскарэецца іх удзелам у грамадскай вытворчасці, прымяненнем жаночай працы ва ўсе большыя маштабах. Зараз у свеце налічваецца 562 мільёны працоўных жанчын, што складае каля адной трэці усёй рабочай сілы. Па прагнозах эканамістаў і сацыёлагаў, тэндэнцыя да няспынага росту занятасці захавецца і надалей. Згодна з разлікамі Міжнароднага бюро працы, у бліжэйшыя 15 год колькасць працоўных жанчын дасягне 656 мільёнаў.

Прызнаннем важнага ўкладу жанчын у прагрэс чалавечства, у справу міру і барацьбы за сацыяльную справядлівасць з'яўляецца абвясчэнне Генеральнай Асамблеяй ААН 1975 года Міжнародным годам жанчын.

Зараз ідзе актыўная падрыхтоўка да правядзення Міжнароднага года жанчын на міжнародным, рэгіянальным і нацыянальным узроўнях. У рамках Міжнароднай дэмакратычнай федэрацыі і іншых арганізацый жанчын распрацаваны канкрэтныя прапановы, сярод якіх асабае значэнне мае ра-

шчыне правесці шырокі міжнародны форум — Сусветны кангрэс жанчын. Ён адбудзецца ў кастрычніку 1975 года ў сталіцы Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі — Берліне і унясе важны ўклад у поспех Міжнароднага года жанчын.

Мэты Міжнароднага года жанчын адпавядаюць інтарсам усёга чалавечства. Яго правядзенне з'явіцца важнай падзеяй не толькі для жанчын і іх арганізацый, але і для усіх прагрэсіўных сіл, падтрымка і супрацоўніцтва якіх неабходны для ліквідацыі перашкод на шляху ажыццяўлення правоў жанчын.

Узорам рашэння жаночага пытання для усіх краін і народаў з'яўляюцца Савецкі Саюз, краіны сацыялістычнай сроджыннасці. Сацыялізм карэнным чынам змяніў становішча жанчын у грамадстве, забяспечыў ёй раўнапраўе ва ўсіх галінах палітычнага і сацыяльнага жыцця, прадставіў ёй шырокія магчымасці атрымаць адукацыю і раскрыць талентаў, стварыў умовы для шчаслівага мацярынства. Камуністычная партыя Савецкага Саюза робіць усё, каб з кожным годам палепшалася ўмова працы і быту жанчын, каб яны мелі шмат больш магчымасцей для росквіту здольнасцей, пefіцэн працы і грамадскай дзейнасці, для выхавання дзяцей.

У адказ на клопаты партыі жанчыны нашай краіны аддаюць усё свае помыслы, працу і ведаў справе будаўніцтва камунізму.

ДА НОВЫХ ЗДЗЯЙСНЕННЯЎ

У канцы мінулага тыдня ў актавай зале галоўнага корпусу БДУ адбыўся сход актыву ўніверсітэта, прысвечаны адзначэнню вынікаў саборніцтва спарборніцтва за 1974 год і прыняццю новых абавязальстваў на сёлета г.д.

Вступілі з дакладам, рэктар БДУ прафесар У. М. Сікорскі, ахарактарызаваў дзейнасць універсітэцкага калектыву ў мінулым годзе і паведамаў, што па выніках сацыялістычнага саборніцтва ў сістэме Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР нашаму ўніверсітэту прысвоена першае месца.

Вынікі сацыялістычна-

га саборніцтва ўніверсітэцкіх калектываў аб'явіў старшыня мясцовага дасяг І. Г. Родзіч. Сярод факультэтаў лепшых паказчыкаў дабіўся фізічны факультэт. Паколькі першае месца вырашана не прысуджаць нікому, фізфак запну другое месца. На трэцім — два факультэты: хімічны і юрыдычны.

Лепшай кафедрай прызнана кафедра гісторыі КПСС прыродазнаўчых факультэтаў.

Сярод іншых падраздзяленняў БДУ пераможцамі сталі бібліятэка (1 месца), вучэбны аддзел (11 месца), навуковы аддзел (111 месца).

Згодна з пастаповай

калегіі Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР і прэзідыума Рэспубліканскага камітэта прафсаюза 10 супрацоўнікаў БДУ ўдастоены ганаровага звання «Удзельнік дзесяцігоддзя», 89 супрацоўнікаў узнатарджаны званням «Пераможца сацыялістычнага саборніцтва 1974 года».

Рэктар БДУ прафесар У. М. Сікорскі ўручыў пераможцам саборніцтва вымпелы, ганаровыя граматы ўніверсітэта, пагрудныя знакі.

Пераможцаў конкурсу 1974 года па культуры вытворчасці і ахове працы аб'явіў начальнік аддзела аховы працы І. А. Ляпешкін. Лепшых вып-

каў у конкурсе дабіліся хімічны і юрыдычны факультэты, якім прысвоена званне «Факультэт высокай культуры і аховы працы» з уручэннем Ганаровай граматы. Званне «Калектыв высокай культуры» і ганаровыя граматы атрымалі таксама кафедры: хіміі высокамалекулярных злучэнняў, агульнай фізікі, крыміналістыкі, тэорыі і практыкі савецкай журналістыкі.

За актыўны ўдзел у конкурсе ганаровыя граматамі ўзнагароджаны 52 чалавекі.

Удзельнікі сходу аднадушна прынялі новыя абавязальствы на 1975 год.

Наш кар.

РЫХТУЕЦЦА ЧАРГОВЫ НУМАР...

Калектыву у нас, за выключэннем некалькіх мужчын, жаночы, — усміхаецца Раіса Іосіфаўна Ляховіч, — таму і рэдакцыя складалася поўнасьцю з жанчын.

У Раісы Іосіфаўны захоўваюцца сабраныя матэрыялы. Тут і цікавыя звесткі аб прыродзе паюгаў, і інтэрв'ю з супрацоўнікамі, дзе многія, здаецца, добра вядомыя за гадзі сумеснай работы людзі, раскрываюцца раптам у сваіх адносінах да навакольнага з усём незнаёмага, павярга боку. Тут, парэшце, і цікавая падборка матэрыялаў для юрыстычнай рубрыкі.

вашыя, кнігасховішча, яны — людзі розных узростаў, з рознымі характарамі, схільнасцямі, густамі. Усе гэта разам вельмі добра уплывае на стан газеты.

столкаван размяшчэнь матэрыяла А. А. Сінкевіч, Т. Л. Дудко, і, вразумела, рэдактар — Р. І. Ляховіч. Т. САХАШЧЫК.

Зараз рыхтуецца адзін з чарговых тэматычных нумароў «Прырода вакол нас».

І яна паказвае недакладна аформленыя бібліятэчныя карткі, якія будуць змяшчацца ў газеце.

Не вельмі часта даводзіцца збірацца разам усім супрацоўнікам «Бібліятэка раэ». То зьмены не супадаюць, то пельга адравацца ад асноўнай работы, але ў дні, калі рыхтуецца да выходу чарговы нумар, некалькі свабодных хвілін для газеты знойдзецца ў кожнай.

3 '969 года працуе лабаранткай на кафедры тэорыі і практыкі савецкай журналістыкі Надзея Барысаўна Львова. Яе нястомнымі рукамі зроблены ўсе падшыўкі газет — расійскіх, абласных і рэспубліканскіх, палітычныя, навуковыя, літаратурныя, папулярныя.

ДЗЯУЧЫНА З ЛОЕВА

Лоуская педвучылішча, што размяшчалася сярод магунтных дубоў, славилася сваімі выхаванцамі на усю вобласць. Добрым словам уснаміналі яго студэнты ды-рэктары школ, дзе яны праходзілі практыку, каласнікі тых вёсак, куды лаяучане прывяздвалі «на бульбу».

Дыплом з азінайкай адкрываў шырокае магчымасці перад Валёй Андруховіч. Яе воблікі новыя гарызонты... Наперадзе універсітэт.

АПТЫМІСТЫ

Гэтага камсамольскага сходу у чацвёртай групе... Душа калектыву... Калі сход пачаўся, неакстыхна узнікла пытанне аб становішчы ў групе. «Што рабіць?» — вось думка, якая мільгала ў кожнага.

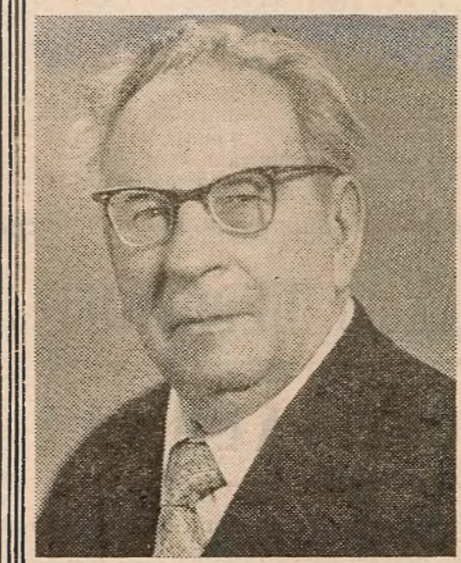
ны. А потым вядучыя аб'явілі: «Перамагла дзяучына з Лоева». Гішаслівы, усхваляваны твар Валі... «Правільна! Гэта тое, што нам трэба»... «Ды вы паглядзіце, колькі ў нас таленавітых людзей!» — пераконвала Валя разам з астатнімі скептыкамі.

«ЗА ШТО ВЫ НАС ЛЮБІЦЕ?»

Жанчынам прыпісваюць многа розных якасцей, і больш за ўсё іх напэракаюць залішняй цікавасцю. Але перад жапочым святкам — 8 Сакавіка — усё іх недахопы на час становяцца перавагамі.

не трэба... Дзе дастаць кветкі? Што хацеі б вы падачыць сваёй каханай у гэты дзень? Кветкі, калі змагу дастаць... Калі будзе каханая, тады буду ведаць.

НАШЫ ЮБІЛЯРЫ ВЕДЫ І СЭРЦА — ВУЧНЯМ

9 сакавіка спаўняецца 70 гадоў з дня нараджэння доктара гістарычных навук, прафесара, загадчыка кафедры гісторыі старажытнага свету і сярэднявечнага Федара Макаравіча Няча.

кандыдата гістарычных навук. Асноўная праблематыка даследавання Ф. М. Няча, якія унеслі значны ўклад у савецкую гістарычную навуку, — утварэнне рымскай рабаўладальніцкай дзяржавы, фарміраванне яе сацыяльна-эканамічнай структуры, характар канфлікту, народжаных гэтымі працэсамі. Роботы Ф. М. Няча, заснаваныя на пільным аналізе антычнай пісьменнай традыцыі і разнастайных археалагічных матэрыялаў, садзейнічаюць паспяховаму рашэнню на аснове марксіска-ленінскай метадалогіі недастаткова распрацаваных ці спрэчаных праблем сучаснага антызнаўства.

В. КАДУШКА.

САКАВІК

2 сакавіка — 175 год з дня нараджэння Я. А. Баратынскага (1800—1844), рускага паэта.
 6 сакавіка — 500 гадоў з дня нараджэння Мікеланджэла Буанароці (1475—1564), італьянскага скульптара, жывапісца, архітэктара і паэта.
 8 сакавіка — Міжнародны жаночы дзень.
 10 сакавіка — 100 год з дня нараджэння А. Б. Гольдэнвейзера (1875—1961), савецкага піяніста, кампазітара.
 12 сакавіка — 1917 — Лютаўская буржуазна-дэмакратычная рэвалюцыя ў Расіі. Звяржэнне царскага самадзяржаўя. Утварэнне Петраградскага Савета рабочых і салдацкіх дэпутатаў.
 12 сакавіка — 80 год з дня нараджэння В. І. Кіквідзе (1895—1919), героя грамадзянскай вайны.

12 сакавіка — 1951 — Вярхоўны Савет СССР прыняў закон аб абароне міру.
 14 сакавіка — 1883 — памёр Карл Маркс.
 18 сакавіка — Дзень Парыжскай Камуны.
 18 сакавіка — 10 год назад (1965) касманаўт А. А. Ляонаў упершыню ў гісторыі здзейсніў выхад у адкрыты космас з борта карабля «Эсход-2», палатуемага касманаўтам П. І. Бяляевым.
 19 сакавіка — 80 год з дня нараджэння М. Ф. Рыльскага (1895—1964), украінскага савецкага паэта.
 21 сакавіка — 150 год з дня нараджэння А. Ф. Мажайскага (1825—1890), рускага вынаходніка ў галіне авіяцыі.
 27 сакавіка — Міжнародны дзень тэатра.
 30 сакавіка — 1971 — адкрыццё XXIV з'езда КПСС.

«ЗА ШТО ВЫ НАС ЛЮБІЦЕ?»

[Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.]
 — Якую прафесію вы лічыце самай жаночай?
 — Гедаваць дзяцей.
 — Рэгулююшыца. Якія прыгожыя, зграбныя рвхі, і любаванца імі можа кожны. (Але я б не хацеу, каб мая

жошка мела гэтую прафесію).
 — Сястра міласэрдыя.
 — Жошка.
 — Я лічу, што калі жанчына, ды і любы чалавек, працуе па любімай рабоце, то імяна гэта прафесія і будзе ёй падыходзіць больш за ўсё.
 — Каго, перш за ўсё, вы хацелі б бачыць у сваёй жонцы:

другой не стану. Не хачу быць падобным ні на адну!
 — Нават самая вядомая жанчына заўсёды застаецца жанчынай. Таму я і не хачу быць падобным ні на адну з іх.
 — На Еву. Яна дала свету шчасце.
 — Я хацеу быць падобным на Адама.
 — Навошта мне быць падобным на каго-небудзь. Мне і так добра.
 — Я б усё-такі хацеу быць падобным на якога-небудзь вядомага мужчыну.
 Нягледзячы на тое, што амаль ніхто з хімкаў не хацеу быць падобным на жанчыну, усё яны з задавальненнем адказвалі на пытанні і грасілі навішываць усіх дзяўчат з падыходзячымі сьветам.
 Л. НИКУЛІНА.

Працавітасць і данладнасць, высокая якасць работы — вось што характэрна для пераможцаў сацыялістычнага спаборніцтва старшага бухгалтара В. А. Валадзько (злева) і намесніка галоўнага бухгалтара В. Г. Марнавай.
 Фота М. Нечыпарэні.

Ліда АКСАМІТ
НЁМАН
 Іду я сцэжкай знаёмай,
 Лаза глецца долу шчы...

Дзень добры, магутны Нёман,
 Бацька усіх нашых крыніц!
 Імчыцца, іграе, пяцілае
 Праз дзён летніх гарачыню.
 Сабраў, дык і шчодрэ губляе
 Крынічную рос чысціню.

ВЯСНОВАЕ
 Пралесні хтосьці па зямлі расыпаў,
 Паклікаў птушак з выраю дамоў,
 Замаляваў зялёным шчасцем выспы,
 Прайшоўся першым рэхам між бароў.

Уладзімір ЯГОЎДЗІК
 А сонейка расхрыствае усмешкі,
 І хмеліць голаў ад бланкітнага святла...
 Якая гэта з мільярдаў сцежкаў,
 Каб да цябе, адзінай, праяліта?!

Марыя БУРЭНКА
МАМЕ
 Цёплымі, шурпатымі, ў мазалях
 Валасы прыгладзь мае рукамі,
 Ім ты прынесла ў хату золкам
 Новы дзень вясны і шчасця, мама.

Ціха пабудзі ласкавым словам,
 Прытулі, як некалі малую,
 І ад шычырай ласкі той, матуля,
 Я ў дзяцістве зноў сабе адчую.
 Дакрануся, нібы ненарокам,
 Да гарачых рук твоіх рукамі,
 Каб цяпло іх роднае, жывое,
 Грэла усё жыццё усюды, мама.

Тамара КУПРЭВІЧ
ЁСЦЬ У МАТУЛІ
 Ёсць у матулі нешта ад бяроз...
 Якою, мама, белаю ты стала!..
 Хусцінкаю, змакрэлаю ад слёз,
 Ты ростані з дзяццямі перавязала.
 Ёсць у матулі нешта ад бяроз...
 Нат малады свет без матулі — шэры!
 «Макрыць хусцінцы і ад шчасця слёз»,
 Чакаючы нас, верыш, верыш, верыш...
НАВАТ ЦІХІМ ГУКАМ...
 Нават ціхім гукам не хлусі;
 Я табе аддана гэтак веру;
 Не гасі надзею, не гасі, —
 І пастукай ціха-ціха ў дзверы.

СПОРТ
 На парад пастроены выкладчыкі і супрацоўнікі, удзельнікі спаборніцтваў па плаванню ў праграме V спартакіяды «Здароўе». Спаборніцтвы адкрывае Герой Савецкага Саюза М. Я. Зайцаў. Абараняць гонар сваіх факультэтаў выйшлі людзі розных узростаў і званняў.
 Першымі стартавалі жанчыны старэйшай узроставай групы на дыстанцыі 50 метраў.
 У першым заплыве быў лепшы вынік у прадстаўніцы геаграфічнага факультэта В. Р. Сняжковай; II месца ў Н. Л. Ганчаровай (гістфак) і III месца ў Н. А. Дабражанскай (гістфак).

30-ГОДДЗЮ ПЕРАМОГІ ПРЫСВЯЧАЕЦА
 Сярод мужчын гэтай групы стартваў ветэран Вяльскай Айчыннай вайны дацэнт Г. В. Авецкін (НДІ ПФП). Ён быў узнагароджан памятным сувенірам мясцовага камітэта. А I месца заняў ст. інжынер хімічнага факультэта А. В. Махнач, II месца — М. Я. Вакулюк (НДІ ПФП) і III месца — дацэнт, в. а. дэкана гі-

стараўнага факультэта А. Г. Клячкоў.
 На дыстанцыі 100 м сярод жанчын з добрым вынікам (1.26,4 сек.) заняла першае месца Л. А. Клундук (НДІ ПФП), II месца — О. А. Сіманова (гістфак) і III месца — Н. І. Ганцук (ФПМ).
 На гэтай жа дыстанцыі ў мужчын I месца дасталося малодшаму навукова-

НА ЛЫЖНЫХ ТРАСАХ
 У сонечны суботні дзень супрацоўнікі і выкладчыкі выехалі ў Зялёны Луг, каб прыняць удзел у V спартакіядае «Здароўе». На старт выйшлі жанчыны і мужчыны розных узростаў груп.
 Паспяхова прайшоў дыстанцыю 3 км ветэран Вяльскай Айчыннай вайны М. Я. Гарбенка, супрацоўнік вылічальнага цэнтэра.
 Першыцтво па гэтай дыстанцыі заваяваў дэкан матэматычнага факультэта М. С. Гарашчук, на II месцы — Л. Ф. Корзуп (фізфак), на III — В. Д. Спенаюк (хімфак).
 На дыстанцыі 1 км I месца заняла прадстаўніца фізічнага факультэта выкладчык Р. А. Сакалова.
 У мужчын на трасе 5 км I месца заваяваў прадстаўнік геофака П. П. Явід, II — К. Н. Папко (хімфак), III — В. С. Лабуюн (ВЦ).
 У жанчын малодшай узроставай групы на дыстанцыі 3 км I месца заняла супрацоўніца НДІ ПФП Л. М. Шахлевіч, II — А. Я. Білім, III — Васілеўская.
 У выніку напружанай спартыўнай барацьбы перамогу атрымаў дружны камплекты вылічальнага цэнтэра, на II месцы — фізічны факультэт, на III — матэматычны.
 В. НІКІЦІН,
 галоўны судзя спаборніцтваў.